

SOUDNĚ LÉKAŘSKÝ A TECHNICKÝ ROZBOR SMRTELNÉ DOPRAVNÍ NEHODY CHODCE S NÁKLADNÍM VOZIDLEM

Miroslav Ďatko⁸, Michal Zelený⁹, Jaroslav Sedlák¹⁰, Karel Schneller¹¹

ABSTRAKT:

Autoři přednášky prezentují případ silniční dopravní nehody z předminulého roku, kdy došlo ke smrtelnému střetu chodce s nákladním automobilem na Vyškovsku. Posouzení této dopravní nehody vyžadovalo komplexní přístup a definitivní závěry pro potřeby orgánů činných v trestním řízení byly stanoveny až na základě několika doplňujících soudně lékařských a soudně inženýrských posudků. Celá kazuistika je bohatě obrazově a schématicky dokumentována.

ABSTRACT:

Authors of the lecture present a case of a road traffic accident of the year 2013. There was a fatal collision of the pedestrian and a lorry in Vyškov region. The assessment of this accident has required a complex approach and a final conclusion for the police has been set up on the basis of additional forensic and engineering expert opinions. The case interpretation has been richly documented pictorially and schematically.

KLÍČOVÁ SLOVA:

dopravní nehoda – usmrcený chodec - soudně lékařský posudek – soudně inženýrský posudek

KEYWORDS:

road traffic accident – dead pedestrian – forensic expert opinion – engineering expert opinion

1 ÚVOD

Příspěvek pojednává o silniční dopravní nehodě z roku 2013, kdy došlo ke smrtelnému střetu chodce s nákladním automobilem VW Crafter na Vyškovsku. Tělo usmrceného chodce bylo dopraveno na Ústav soudního lékařství do Brna. Policie ČR nařídila soudní pitvu a požadovala sdělit pouze bezprostřední příčinu smrti chodce a zjistit případné ovlivnění omamnými a psychotropními látkami. Příslušný znalecký posudek tedy poskytl Policii ČR odpovědi na požadované otázky. Zhruba po roce potom následovalo několik dalších doplňků k původním posudkům a to jednak ze strany soudních lékařů a jednak i ze strany příbraného technického znalce.

⁸⁾ Ďatko Miroslav, MUDr., Ph.D. – 1. autor, ÚSL Brno, Tvrděho 2a, 543185832, miroslav.datko@fnusa.cz

⁹⁾ Zelený Michal, MUDr., Ph.D. – 2. autor, ÚSL Brno, Tvrděho 2a, 543185822, michal.zeleny@fnusa.cz

¹⁰⁾ Jaroslav Sedlák – 3. autor, Kellnerova 1357/6, Brno, 544215889, jaroslav.sedlak@email.cz

¹¹⁾ Schneller Karel, MUDr. – 4. autor, ÚSL Brno, Tvrděho 2a, 543185840, karel.schneller@fnusa.cz

2 SMRTELNÁ DOPRAVNÍ NEHODA CHODCE S NÁKLADNÍM AUTOMOBILEM

2.1 Popis situace

Dne 18.8.2013 v době kolem 3:25 hod. řídil nejmenovaný řidič nákladní vozidlo Volkswagen Crafter po silnici III/4284 ve směru od Orlovic na obec Málkovice. Při jízdě po přímém úseku silnice došlo mezi jím řízeným vozidlem ke střetu s chodcem, který na následky svého mnohačetného zranění na místě zemřel.

2.2 Souhrnný soudně lékařský nález

Bezprostřední příčinou smrti bylo polytrauma. V tomto konkrétním případě se jednalo o rozlámání lebky s otevřením dutiny lební a s částečným roztříštěním mozku. Dále došlo ke zhmoždění plic a trhlinám srdce. Byla široce otevřena dutina břišní s roztříštěním jater a potrháním sleziny. Vznikly také trhliny na pravé ledvině. Skelet hrudního koše byl mnohočetně rozlámán, rovněž vznikla dvojnásobná zlomenina páteře a došlo i ke zlomeninám na pánvi. Toxikologickým vyšetřením byl u chodce zjištěn střední stupeň opilosti.

2.3 Základní technické aspekty

Druh vozidla: nákladní automobil skříňový

Značka a typ: Volkswagen Crafter

Obsah motoru: 1968 cm³

Výkon motoru: 120 kW / 3600 min⁻¹

Pneumatiky: 225/75 R16C 116R

Počet náprav: 2 – 1(zadní)

Rok výroby (zaevidování): 2013

STK platná do: 05/2017

Délka: 7530 mm

Šířka: 2180 mm

Výška: 3010 mm

Rozvor: 4325 mm

Provozní hmotnost: 2710 kg

Vozidlo bylo bez poškození. Pouze na spodní části vozidla se nalézaly krevní stopy a části zanesené tkáně. Byly ověřeny rozměry komunikace, spádové poměry a byla posouzena viditelnost v místě nehody. Byl také vykonán vyšetřovací pokus, jehož jedním z cílů bylo stanovit velikost dosvitu světlometů.

2.4 Hlavní požadavky na technický rozbor a znalecký posudek

Znalec z oboru doprava dostal za úkol ve svém posudku zodpovědět čtyři otázky:

- Provést komplexní analýzu nehodového děje.
- Jaká byla rychlost vozidla VW Crafter, těsně před nehodovým dějem a v době střetu.
- Na základě provedeného vyšetřovacího pokusu, určit jakou nejvyšší rychlostí se mohlo pohybovat vozidlo VW Crafter vzhledem k dosvitu světlometů.
- Posoudit z technického hlediska nehodovou událost, reakci řidiče vozidla VW Crafter a možnosti odvrácení dopravní nehody.

2.5 Požadavky na první soudně lékařský doplněk

Po zpracování znaleckého posudku z oboru doprava byl vznesen na znalce z oboru zdravotnictví požadavek doplnit původní pitevní protokol a zodpovědět dvě další otázky.

- Posoudit mechanismus vzniku jednotlivých poranění s jejich přiřazením konkrétnímu průběhu dopravní nehody.
- Stanovit polohu (byť pravděpodobnou) těla zemřelého při střetu s motorovým vozidlem.

2.5.1 Závěry prvního soudně lékařského doplňku

Podrobnou analýzou nehodového děje se zhodnocením mechanismu vzniku jednotlivých poranění a s využitím konzultace s technickým znalcem byly učiněny tyto závěry:

- Nebyly nalezeny žádné známky svědčící pro to, že by poškozený v době těsně před střetem na vozovce stál.
- Byly ovšem nalezeny známky jednoznačně svědčící pro to, že poškozený při střetu s předmětným vozidlem na vozovce ležel, a to v pravém jízdním pruhu ve směru jízdy nákladního vozidla.
- S největší pravděpodobností ležel chodec na vozovce přední stranou těla, tedy na břiše.
- K přijíždějícímu vozidlu byl spíše nasměrován svojí hlavou, která se nacházela blíže ke středu silnice.
- Chodec na vozovce neležel příčně a nebyly nalezeny ani úrazové změny, které by zcela jednoznačně svědčily pro jeho přejetí kolem nebo koly vozidla.

2.6 Další požadavek na doplňující technický rozbor a znalecký posudek

Znalec z oboru doprava dostal po zpracování soudně lékařského doplňku za úkol zpracovat doplněk i na svůj původní posudek a znovu zodpovědět všechny čtyři zadané otázky se zohledněním závěrů doplňkového posudku k pitevnímu protokolu.

2.7 Požadavky na druhý soudně lékařský doplněk

Na základě doplňujícího soudně inženýrského posudku byli také znalci z oboru zdravotnictví požádáni o druhý doplněk k původnímu pitevnímu protokolu. Cílem druhého doplňku bylo posoudit charakter poranění poškozeného při skutečné střetové rychlosti a při střetové rychlosti odvozené z rychlosti přiměřené rozhledu.

2.7.1 Závěry druhého soudně lékařského doplňku

Tento druhý soudně lékařský doplněk bylo možné shrnout konstatováním, že poškozený by utrpěl, vzhledem k charakteru této dopravní nehody, smrtelná poranění jak při skutečné střetové rychlosti, tak i při střetové rychlosti vypočítané z rychlosti přiměřené rozhledu.

3 ZÁVĚR

Prezentovaná dopravní nehoda se zpočátku jevila jako poměrně jasná, Policie ČR nepožadovala žádné hlubší znalecké zkoumání. Proto byla nařízena tzv. „malá soudní pitva“ s cílem stanovit pouze příčinu smrti a zjistit případné ovlivnění omamnými a psychotropními látkami. Po cca 1 roce, důsledkem opakovaném tlaku ze strany příbuzných na vyšetřujícího policejního komisaře, vyvstala nutnost vypracovat několik doplňků znaleckých posudků soudně lékařských i soudně inženýrských. Definitivní vyšetření a uzavření této dopravní nehody potom vyžadovalo podstatně větší finanční i časovou investici a širší znalecké zkoumání než bylo původně Policí ČR předpokládáno.

4 LITERATURA

- [1] VOREL, František a kol.: *Soudní lékařství*. Grada, Praha, 1999, 606 s. ISBN 80-7169-728-1
- [2] HIRT, Miroslav a kol.: *Dopravní nehody v soudním lékařství a soudním inženýrství*. Grada, Praha, 2012, 160 s. ISBN 978-80-247-4308-0
- [3] HIRT, Miroslav a kol.: *Tupá poranění v soudním lékařství*. Grada, Praha, 2011, 192 s. ISBN 978-80-247-4194-9
- [4] BRADÁČ, Albert a kol.: *Soudní inženýrství*. Akademické nakladatelství CERM, s.r.o., Brno, Červen 1997 Brno, 719 s. ISBN: 80-7204-057-X.